

LIBERTATEA

Abonamentul:

Prețul foii „Libertatea” cu adăusele sale „Foaia Interesantă”, „Tovărășia” și „Bobirnași”, — e următorul; pe un an 10 cor.; pe 1/2 an 5 cor. — Pentru economi: numai 6 cor. pe an! Pentru America trei dolari pe an. Pentru România (4 foi) 40 Lei pe an.

Foaie națională politică.

Apare în fiecare Joi.

Inserțiuni:

1 pag. 80 cor., 1/2 pag. 40 cor., 1/4 pag. 20 cor. etc. — La inserate ce să dau de mai multe ori, să fac reduceri de taxă.

Inserțiunile ca și abonamentele să plătesc înainte.

Manuscripte nu să dau napoi.

Putem noi crede în bunăînțelegerea cu Unguri?

Pățania Românilor din Rapoltul-mare și a celor din Suciag.

Sunt printre noi Românii o samă de oameni, cari, poate în bună credință, ne spun mereu, că nu e cea mai bună politică aceea, pe care noi o propovduim, de a ne ținea departe de ori-ce apropiere și amestecare cu Ungurii, necum în treburi politice și culturale, dar nici chiar în treburi economice!

»Așa nu-i bine!, ne zic acești oameni, — ar trebui să începem a ne apropia cu mai multă încredere de ei, c'apoi și ei să apropie de noi, și, lămurindu-ne unii pe alții, vom ajunge a duce o viață mai pacinică unii lângă alții, — lucru ce atât de mult îl dorim cu toții! Dacă stai tot cu pușca în mână spre ei, ba cu tunu, și departe pe kilometri, — nu ajungi la o înțelegere în veci! Cineva trebuie să îngăduie și să înceapă apropierea. Și fiind cei mai slabi, să cade ca noi s'o începem!...

Față cu această politică, noi totdeauna am spus'o cu glas înalt: »Nu! Nu intra în nici o târguială, în nici o mestecătură, în nici o »apropiere« de acești vecini, ci cearcă, Române, să te întărești tu de sineți, să te ridici prin tine însuși, să-ți cucerești locul ce ți-să cade și să ți-l ții prin propria-ți vrednicie! Că din »bunăvoință«, din iubire creștinească, acești puternici ai zilei, n'au să-ți dea un fir de mac! Nici prin umilire și căciulire n'ajungi cu ei la nimic!«

Aceasta a fost și este credința adâncă a sufletului nostru, întemeiată pe privirea multor și multor arătări din viața cea împreună a Românilor cu Ungurii, din cuvintele și faptele zilnice ale acestora!

Totuși pe aiurea oamenii nu cred că e așa și — cearcă sfatul mai atrăgător al apostolului păcii de mai sus. Că

e mai ademenitor glasul acela. El e îngerul »păcii«, noi chemătorii la — război!

Dar cei ce s'au luat după »îngerul« acela, prea curînd s'au încredințat, că zeu singura cale mîntuitoare și bărbătească, e cea pe care o arătăm noi. Iaca două pilde mult grăitoare:

Rapoltul mare.

În comuna Rapoltul-mare (peste Murăș de Orăștie) învățătorul ungar și notarul și alte rămășițe nemeșesti, au înciripat mai acum 8—10 ani un puiu de bancă ungurească (filie a Centralei din Pesta) și ca să cîștige pe Români, au băgat în »Direcție« mai numai Români! Erau fericiți frații noștri, că, uite, ce domni buni și de înțelegere, că nu să îmbulzesc numai ei, ci pun la masa verde mai ales Români, economi de-ai noștri! Ce oameni »faini«.

Și începură Românii noștri, măguliți, a-și scoate depunerile de pe la băncile românești și a le băga în banca lor din sat, azi unu, mîne altu, — pîn'ce puiu de bancă ungurească din Pesta, primi vre-o 80 000 cor. bani dela Românii din sat, parte ca acții, parte ca depuneri spre fructificare. Și așa a crescut banca, și a început a avea venit frumoase. Dar la adunarea din urmă, văzînd »patrioții« că de aci încolo să plătește să stai în direcția băncii, că aduce ceva, — au început a scoate frumușel la Români din Direcție și a-și pune porozițele lor și venitul băncii a-l lua și a-l cinsti bisericii ungurești, — iar pe Români a-i mai suferi numai așa, știi, cît să nu zică că-s dați de tot afară. Abia cu mare greu și amenințînd cu ieșire din bancă, au putut zmulge și ei ceva ajutor pentru biserica româ-

nească, și acela însă făgăduit în rate mici, pe ani înainte.

Și azi li s'au deschis oamenilor ochii și văd, că ortacii lor faini de ieri, erau așa buni cu ei numai pînă erau grăunțele puține, — acum, că e ceva rost, lor le merge mult mai prost! — Ar mai ieși din bancă și nu prea pot! Și-s mulți cu tot dreptul măhniți de tovărășia miștei cu cînele, ce au făcut. Și are Rapoltu 1000 Români și 800 Unguri, și la bancă sunt 90 din sută membri români și unguri doar 10 din sută (dar îi ajută Centrala din Pesta a cărei vot e hotărîtor!), și totuși, vezi cum să poartă. Dar mi-te de-ar fi întors.

La Suceag.

Și mai viu e cazul dela Suceag, lângă Cluj. Aci-s 800 Unguri și 500 Români. La pornire din parte ungurească s'au făcut în comună felurite tovărășii economice, la care au fost poștiți și Românii, că vor fi de-opotrivă îndreptățiți cu Ungurii. Au făcut o însoțire de credit (bancă), una de consum (boltă) și una de lăptărit. Și a mers lucrul frumos. Însoțirile au pornit repede pe calea înfloririi, că dela bancă să împrumutau ori își puneau banii și Românii și Ungurii, dela boltă cumpărau și unii și alții, la lăptărie duceau laptele lor cu toții.

Acum, după-ce așezemintele s'au întărit: iese la iveală »frăția«. Banca a cumpărat o moșie mai mare avînd s'o împartă între membri săi. Dar direcțiunea, în care Ungurii-s la putere, a hotărît fain frumușel, că Românilor nu să dă nimic din moșie!

Acum văzură Românii cu cine mi-să întovărășiră și pe cine îmi ajutară la înflorire!

Și așa-i aceasta în sat, unde stau lângă olaltă oamenii din popor, — așa-i și în alte locuri unde să face amestecătură de oameni mai presus de pătura țărănească! Dacă numai să poate, Românii sunt cumpeșiți de »soții« lor, să tragă scurta.

Tot așa-i și în politică! Unii cred că de-am intra și noi în ceva partid unguresc, cum au intrat Sașii, — ar fi mai ducător la scop!

Mai ducător la groapă ar fi, dar la scop nu!

Și singura cale ducătoare la scop e: să ne îngrădim noi în de noi, să ne spriginim, să ne silim a ne înălța prin puterile proprii, ajutîndu-ne frățește unii cu alții și în toate!, — iar în mila și credința streinului, să nu ne lăsăm nici în ciasul morții noastre.

Așa să-mi știi, frate Române!

UNELE—ALTELE

și

bătă

Nisip în ochi.

Cererea ministrului de război, retrasă.

Am spus, că ministrul de război vine cu o cerere nouă, foarte mare și foarte grea: de a se da încă 250 milioane pentru treburi de-ale armatei!

S'au adunat la sfat ministri austriaci și ungari și s'au sfătuit vre-o 4—5 zile și sfatul lor s'a încheiat cu aceea, că ministrul de război și-a tras înapoi cererea. Nu veni cu ea nainte Delegațiunilor.

Și ministrii ungari s'au întors acasă la Budapesta, ca niște »eroi naționali«, cari au respins cererea cea prea mare și grea a Neamțului... Țara poate răsufia ușurată!

Apoi de fapt nu e așa, ci totuși e o aruncare de nisip în ochii proștilor. Lukács și soții au zis ministrului de război: nu ne cere acum aceste sarcini nouă așa de mari, căci, după volnicile ce facurăm în dietă, nu avem obrazul a veni cu cererile acestea în dietă, că prea am da celor din opoziție (împotrivire) armă bună de luptă contra noastră. Găsiți un chip și modru ceva, doar o putem face nefăcută cererea asta; incurcați-o cumva, aminați-o, numai acum nu ni-o cereți! C'apoi noi ne întorcem încă acasă ca »eroi« ce v'am învins și v'am respins!...

Și ministrii vienezii au zis: Fie voia voastră. Vă ajutam bucuros. Dar, uite ce e: Tunurile cele nouă sunt date în lucrare. Fabricarea lor noi n'o putem oprî, că ne trebuie. Acum ne retragem cererea, dar fabricarea lăsăm să meargă nainte,

Adunări culturale.

Asociațiunea la Reghin.

— Convocare. —

Onor. membrii ai „Asociațiunii“ din Despărțământul Reghin (XXXVI) precum și toți spriginitorii culturii române, sunt invitați a participa la adunarea cercului, ce se va ține în Reghinul-săsesc în 25 Iulie n. la oarele 3 p. m. în pavilionul din promenada orașului cu programul prescripș: Rapoartele comitetului și alegerile comisiilor. Tot acum și alegerea directorului, secretarului și casarului, — și eventuale dizertațiuni. Reghin, la 4 Iulie st. n. 1912. Dr. Ioan Harșia dir. desp., Ioan Vodă secretar.

Asociațiunea la Simihai.

— Convocare. —

On. membrii ai Despărțământului Turda al „Asociațiunii“ precum și toți spriginitorii ei, sunt invitați la adunarea generală ce se va ține în 4 August st. n. 1912 la 2 oare p. m. în biserica gr. or. din Simihai (Alsószentmihály) după ordinea de zi obicinuită.

Cu acest privilegiu să va face predarea bibliotecii înființate pe seama comunei S.-Mihai. Se vor ține și dizertațiuni potrivite. Iuliu Vladușiu m. p. director, Dr. Valer Moldovan m. p. secretar.

Convocare.

Comitetul filial Turda al „Societății pentru Fond de teatru român“ își ține adunarea generală cercului în comuna Simihai (Alsószentmihály) la 4 Aug. 1912, 5 ore p. m. cu ordinea de zi prescripșă.

La aceasta adunare invităm pe toți membrii Societății și pe toți aceia, cari doresc progresul Fondului de teatru!

Turda 14 Iulie 1912 Jovian Murășanu, președinte, George Pătăceanu, secretar.

Adunare culturală la Reteag.

Comitetul filial din Dej al „Societății pentru Fond de teatru român“ invită cu toată onoarea pe membrii societății, precum și pe toți aceia, cari poartă interes pentru înaintarea poporului român, la a treia adunare a cercului Dej, care se va ține în 28 Iulie n. 1912 la oarele 4½ p. m. Reteag în sala școlii române gr. cat.

— Cu această privilegiu diletanției cercului dau *Reprezentare teatrală* în aceeași sală, ori într'un pavilion anume făcut, — care să va începe la oarele 7 seara. Să vor reprezenta piesele: O „Sambără norocoasă“ de I. V. și „Arvințe și Pepelea“ de V. Alecsandri prin dșoarele: Lucreția Brehar, Mărioara Bodea, Alexandra Rusu, Anița Cherebeșu și dnii: Dr. Ioan Mezei, Dr. Emil Pașcaru, Benedict Rusu, Octavian Medan, Iuliu Micșu, Victor Roman, Vasile Pop, George Anca și Aurel Rebrășorean.

— Intre piese vor cânta corul teilor din Gherla și corul plugarilor din Reteag.

— Inteligența Română din Reteag invită la *Petrecera de vară* care o va aranja în acelaș local după reprezentarea teatrală. Dămele sunt rugate a veni în costum național.

NOUTĂȚI

Vlaicu la Lugoj.

Sărbătoritul zburător Aurel Vlaicu, pornește acum în un turneu printre noi Români din țara lui: După Arad a luat la rind Lugojul.

La Lugoj dl Vlaicu zboară acum *Duminecă în 8/21 Iulie!*

Atragem luarea aminte a Românilor din Lugoj și din tot ținutul ce trage spre acest oraș, — să folosească privilegiul pe care Dzeu știe când l'or mai avea, — de a vedea un zbor cu mașina, și încă cel dintii zbor în acel oraș, și făcut prin un isteț și curajos tiner Român!

Vlaicu la Hațeg!

Dela Lugoj dl Vlaicu vine la Hațeg, și va zbura *Duminecă în 28 Iulie n!*

Un comitet arangeator, în frunte cu dl Dr. Victor Bontescu, pregătesc toate ca reușita să fie deplină.

Toți din ținutul Hațegului, Petrosenilor, Puiului, — să grăbească pe aceea zi la Hațeg să vadă rara și frumoasa arătare!

Concertul Mărcuș-Grișan la Orăștie are loc acum *Simbătă în 20 Iul. n.* în sala hotelului Central. Atragem și prin asta stăruiitor luarea aminte a publicului nostru din loc și jur asupra acestui Concert rugându-l a lua parte în număr, de plin!

Concertul Mărcuș-Grișan în Sebeș. Avem onoare a aduce la cunoștință, că iubiiții noștri artiști dnii St. Mărcuș și I. Orișan foști bursieri ai „Societății pentru Fond de teatru român“, vor da și în orașul nostru un *Concert Marți* în 23 Iuliu n. în pavilionul de vară delat hotelul „La leul de aur“, la care vă rugăm să binevoiiți a participa. Bilete de intrare să vind înainte, începând din 18 l. o., în prăvălia dnii Cornel Isac, (piața mică). — Inceputul la oarele 8 seara. — După concert urmează joc. Sebeșul-săsesc, 15 Iulie 1912. Comitetul aranjator.

Trupa Bănuțiu, la Turda. Duminecă în 28 Iulie n. cu ocaziunea prestațiunilor trapei artistice a dnii A. P. Bănuțiu, tinerimea română din Turda și jur, aranjează o serată de joc, în Reduta orășnească din Turda. Comitetul aran-

jator face pregătirile cele mai întinse pentru reușita seratei. De pe acum atragem luarea aminte a publicului nostru asupra acestei serate, mai ales rugăm cu stăruiță Inteligența română din comitatul Turda-Arieș, să spriginească din toate puterile această rară manifestație culturală și națională. Turda la 12 Iulie n. 1912. — Comitetul clubului comitatens român.

Românașii noștri harnici.

Ca o plăcută înșirare mai departe a salbei începute în numărul nostru trecut, despre tinerii români cari ne fac cinste prin purtarea lor, la învățătură printre streini, — cetim în foaia „Viața Nouă“ din Cernăuți, următoarele:

„O sărbătoare națională. Joi 11 Iulie n. a. c. avut o mare și frumoasă sărbătoare națională. În aula Universității noastre, a fost promovat la gradul de *Doctor în Teologie* „sub auspiciis Imperatoris“ dl *Romulus Cindea*, fiul protopopului Ioan Cindea din Avrig (Transilvania). Dl Romulus Cindea și-a făcut studiile teologice la Facultatea noastră și a trecut cu eminență examenele și riguroasele. De prezent d-sa urmează Filozofia la Universitatea din Lipsca, specialitatea Istoria, fiind un eminent elev al marelui istoric Lamprecht. Despre decursul sărbătorii în numărul viitor.

Noi mai însemnăm numai, că înaintarea de „Doctor“ a cutărui tiner care a trecut cu bine examenele ce l se cer, să face prin o mică sărbare în sala Universității, în fața celor mai înalți profesori și conducători dela Universitate. Dar dacă un tiner a fost tot eminent (adecă a căpătat tot calculul cel mai bun) și în gimnezii și la universitate, — atunci pe acela, când face și examenul de „Doctor“ în știința sa, apoi nu-l sărbătoreșc numai profesorii, ci la înaintarea lui își trimite și Regele la noi, sau Impăratul în Austria, pe un bărbat înalt al seu, ca să-i ducă alesului tiner orecum salutul și gratulația Capului Incoronat al țării, și să-i dea ca po menire a acestei frumoase zile, un semn de aducere aminte: un inel de aur împodobit cu petri scumpe, ca dar dela Impăratul pentru purtarea sa frumoasă!

Sunt foarte puțini tineri cari au norocul a fi înalțați de Doctor în acest fel, ca oarecum cu ființa de față a capului Incoronat, — din o mie unu, ori nici atia!

Iaca de ce cu mindrie scoate gazeta din Bucovina la iveală vrednicia tinerului Romulus Cindea, care în acest fel a fost înalțat de Doctor!

Iar noi ne bucurăm că e frate al nostru din Ardeal și li trimitem felicitări lui și norocoșilor săi părinți la Avrig.

Bancă românească în Alud. Convocare. — Domnii cari au subscris acțiunii pentru înființândul in-

stitut de credit și economii din Alud (Nagyenyed) să convoacă la *Adunarea generală de constituire*, ce se va ține Duminecă în 28 Iulie n. 1912 la 3 oare p. m. în sala de propunere a școlii gr. cat. din Alud. Obiectele: Constatărea capitalului social asigurat prin subscrieri și soiviri; Deciderea asupra înființării sau neînființării societății; Compunerea statutelor societății; Luarea la cunoștință a denumirii Direcțiunii din partea fondatorilor, sau, la cazul că membrii fondatori nu s'ar folosi de acest drept, alegerea Direcțiunii; Alegerea membrilor comitetului de supraveghiere; Deciderea asupra abselutorului membrilor fondatori. — Alud — Nagyenyed, 4 Iulie 1912. Fondatorii.

Omorți de automobil. Dumineca trecută s'a întâmplat iar o mare nenorocire de automobil, lângă Șiofok, în Ungaria. Directorul unei fabrici din Pesta, om tiner și bogat, călătorea cu automobilul dela Pesta pe drumul ce duce la Șiofok. Erau șasă înși în trăsură: Directorul din vorbă, șoferul (mașinistul seu) și apoi două femei și încă doi bărbați.

Directorul, Radó Victor, mina el mașina. Pe la mijlocul drumului spre comuna vecină, Radó simte că de pe o roată a mașinei, a căzut învălitoarea de gumă (pe care mergând, roata nu face zgomot, nici nu scutură, că e moale, umflată cu aer, dar când cade guma, roata dă cu obezile de fer pe jos și scutură prost). Văzind că s'a stricat o roată, el dă să oprească mașina care mergea în goană mare. Și a oprit-o brusc, repede, dintr'un al Asta a fost greșală. Când mașina s'a oprit dintr'odată: cei doi cari stau în șezutul dinapoi: un domn și o doamnă, au zburat în cerc lung prin aer și au căzut în cap departe în drum! Mașina în acelaș timp s'a prăbușit și s'a dat peste cap, îngropând sub ea pe ceilalți călători. Directorul Radó a fost omorât aci pe loc, șoferul și ceilalți doi s'au ales cu răni grele, cite-o mână ori o coastă ruptă și capul spart.

Sunt foarte multe nenorocirile de automobil, — de regulă tot din aceea, că oameni nepricipători în deșjuns, s'apucă să le mine. Că le face plăcere și li-i fală a cirmul aceste mașini, — dar cite-o greșală unde să cere luare aminte și știință că ce e de făcut, — o plătesc, iaca, cu viața ori cu grele zdrobiri de oase.

Adunare de învățători. — Convocare. — Onorații membri onorați, fondatori și ordinari ai „Reuniunii învățătorilor gr. cat. din comitatele Sătmar și Ugocea“, aparținătorii diecezei Gherlei, precum și spriginitorii și prietini instructoriunilor populare, sunt invitați a participa la a XV-a adunare generală ordinară care să va ține la 25 Iuliu n. a. în sala școlii confesionale gr. cat. din Baia mare (Nagybánya). Programul adunării: După feluritele alegeri de comisii și cetirea de rapoarte; Cetirea disertațiunii despre „Modalitățile și mijloacele elevării

Concurs.

Pentru pregătirea de planuri și preliminară de spese la zidirea unei biserici nouă gr.-or. române în Orăștie, — să scrie prin aceasta Concurs cu premii, — și anume:

1. Un premiu de 800 cor. (op! sute cor.), care să va a-corda planului care va fi aflat de comitet ca cel mai bun.
  2. Un premiu de 400 cor. care să va da celui a cărui plan să va afla ca al doilea de bun.
- Din celălalte planuri ce ar incurge, comitetul își rezervă dreptul a cumpăra pe acelea despre cari crede că i-ar fi de trebuință.

La pregătirea planurilor și preliminară de spese, e a să ținea samă de următoarele date:

1. Biserica să va zidi pentru a cuprinde 2000 (două mii) de persoane (cu cuprinsul corului și a galeriilor cu tot).
  2. Prețul zidirii să nu treacă peste suma de 120.000 cor., incluzive padimentarea și par-tea de zid a timplii.
  3. Fundamentul și briul au să fie lucrate în beton. Boltiturile în „rabitz“.
- Zidurile au să fie tencuite pe din afară în tenciuială din praf de piatră.

Coperișul cu eternit.

4. Padimentul are să fie peste suprafața pământului, ridicat de 3 trepte. Treptele de piatră de granit.

5. Biserica să aibă cel puțin 2 intrări principale: una prin față (printre turnuri), alta în partea dreaptă.

6. Biserica să va zidi în stil oriental, cu motive românești, având două turle și o supolă.

7. Lemnul de stejar necezar îl dă parochia.

8. Reflectanții au să facă 4 planuri orizontale, 2 secții și 2 fațade în două exemplare, divizorul 1 ex.

9. Terminul de înaintare a planurilor: 15 August n. 1912.

10. Numele autorului să înainteze în un plic închis, care să va deschide numai după alegerea planurilor.

11. Premiile să plătesc autorilor, după ce și Conzistorul va fi aprobat alegerea planurilor.

Din ședința dela 30 Iunie n. 1912 a Comitetului parochial gr.-or. român din Orăștie.

(623) 3—3

Rachiu de prune

din anul 1910, foarte bun și ieftin, să află de vânzare — ia

Adam A. Roșiu,

casier de bancă în
GEOAGIU-(ALGYÓGY)

(623) 3—3

Nrul. 7699/1912 arv.

Edict de licitațiune!

Din partea subsemnatului scaun orfanal comitatens, să publică, că casa și curtea minorenilor Eugen Roman și consoții, situată în piața comunei Săliște și cuprinsă în protoc. f. Nr. 16 A + Nr.-ord. 1, Nr. top. 30. 31, și în protoc. f. 17 A + ord. 1 Nr. top. 32, să va vinde din mână liberă prin licitațiune publică în 2 Septembrie 1912 n. la 10 ore a. m. în cancelaria oficiului primăriei comunale din Săliște.

Prețul de strigare e 50.000 coroane, sub care preț realitatea nu să va vinde.

Doritorii de a lua parte la licitație au a depune în bani gata ori în libel de depunere un vadiu de 5000 coroane la mâna comisarului însărcinat de a efectua licitația.

Condițiunile speciale să pot vedea în decursul orelor de oficiu, începând dela publicarea acestui edict până la ziua licitațiunii, în espeditul scaunului orfanal comitatens și la primăria comunală din Săliște.

Sibiu, la 6 Iulie 1912

Scaunul orfanal comitatens

Mungesius, m. p.
(631) 1—3. președinte.

Caut un

învățăcel

pentru prăvălia mea mixtă, care să posadă limbar omână și maghiară și barem 2 cl. gimnasiale, pre lângă condițiuni favorabile.

Tralan Ba'eu
(632) 2—3 negustor în Zalutna.

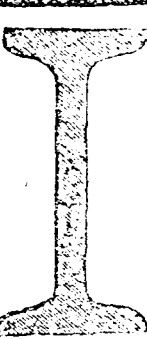
Aviz. Am onoare a a-duce prin aceasta la cunoștința onor. public, că am arangeat în piața Orăștiei o prăvălie de coloniale, fărină și produse, — în care nizuința mea va fi aceea, ca să servesc onoratul public în chip solid și cu prețuri favorabile.

Țin în depozitul meu fărină pentru pâne bună și pentru coacere de prăjituri, tărițe bune de grâu, cucuruz, fărină de cucuruz, și tot felul de articli de coloniale.

Rugind onor. public pentru spriginul să prețios,

semnez cu toată stima
ABRAHAM MANÓ.

— Pentru orientarea onoratalui public însemnez și aceea, că prăvălia mea din strada Romoșelului, o susțin și mai departe. (629) 2—3

PENTRU ZIDIRI:

Traverse; legături de fier; cement de Beoxin, Portland și Roman; trestie de stucatură și țesetură de Bacula; impletituri de sirmă: hirtie gudronată (pentru coperit) și plăci de izolare; (E40) tunică neagră și țincuită. 15—20.

Să găsească la firma:

CAROL F. JICKELI, Alba-Iulia și Sibiu.

Orologlu cu lanț

cu numai 2 cor. 50 fil.

Cămpărind cantitate mare de orologe, trimit: 1 orologiu de precizie Anker, foarte fin, aurit, cu lanț cu tot, pentru 2 cor. 50 fil., două cu 4 cor. 60 fil., patru cu 9 cor. și garanță în scris pe 3 ani. Expediție cu rambursă: Cassa de export

P. LUST, Krakau U/5

De nu place, dau banii napoi.

(625) 1—1

Legături de vătămătură

cunt cele c. reg. alui Keleti patentate.

Legături de pîtece

pentru bărbați și femei contra ori căror morburii din ios și contra foalelui afirător.

(293) 29—52

Gummi

ciorap pentru vîre umfate.

Picioare și mîni măestrite pe sama putăți (lătați).

îndreptătoare de trup pentru umblat și sprigină.

Corsete artificiale și spriginitoare.

Ținătoare oblu pentru cel crescuți strîmb precum și ori-ce articli de lipsă la

îngrijirea de bolnavi, pregătește după cele mai moderne principii cu prețuri favorabile de fabrică:

I. Keleti, fabrică c. reg. patent ptr. legături de vătămătură și îndreptătoare de trup.

Budapesta, IV. Koronaherez. u 17. vidi — Trimite catalog cu 3000 figuri, gratis! — Fondată în 1878. Telefon 13—76.

Existență sigură
ca agent principal (secretar) oferă „Asociația Eseciană de Ajutorare Reciprocă“. — Oferte primim din toate orașele. A să adresa la Direcțiunea filialei pentru Ungaria: Timișoara (Temesvár) Str. Hunyadi Nr. 4. (Favorabilă și pentru penzionați)
(626) 2—2

Sigismund Dáné, măestru și de mașini, din Orăștie, fiind cuprins cu alte lucrări, își face de vânzare sau de închiriat:

Casa Nr. 30 din Strada Romoșelului, împreună cu prăvălia mixtă aflătoare în ea; — apoi

- 1 moară mică de mână pentru măcinat sare, rîșniță;
  - 1 moară de făină cu piatră de 30 țoli, pentru mănare cu motor;
  - 1 mașină mică de imblătit sistem cu dinți, de mînat cu motor, — apoi
  - 1 trier, 1 sfărîmător de cucuruz, 1 pompă pentru edificatori.
- Toate cu prețuri favorabile.
(624) 3—4

2 băieți,

absolvenți de 1—2 cl. gimn. ori civile să primesc imediat, în prăvălia subscrișului ca

practicanți.

Cu stimă

(627) 2—3 **Ioan D. Bârsan.**
Seliște (com. Szeben)

== Serviciu prompt și conștient ==

Prima fabrică transilvană

ces. și reg. privilegiată

de casse de fier și oțel,

și

lăcătușerie de artă și construcție,

instalată cu putere electrică.

E. PURECE

Sibiu — Nagyszében.
Strada Faurului 19 (Schmidgasse)

(617) 4—20

== Catalog de preț gratis și franco. ==

Prima referință.

Prețuri moderate.

Mărgăritarul dintre toate cafele de cereale — este **Cafeaua de secară Perlă alui FRANCK.**

Fiecare înghițitură din ceașcă adverește superioritatea acestei calități foarte fine!

La fiecare cafea de cereale se cuvine însă o mică porție de **Veritabil „FRANCK“**: Aduș la cafea,

pentru a produce un gust complet, o culoare frumoasă și poftitoare. — Ambele sorturi să găsească de vânzare în fiecare magazin cu coloniale.

(614) 4-10

Cele mai bune călcie de gumii sunt călciele:

(588) 9-0

Picăturile de stomac alui BRADY

naștere: Picăturile Maria Zell, mult mai mult ca de 30 ani așa s'au valorizat că nu pot lipsi din nici o casă. Efect neajuns la conștientizarea de mistuire, la arderi de stomac, infundare, zgirciri de cap și rîșă, amețeli, nesomn, colică, anemie etc.

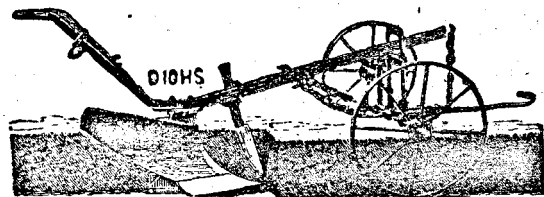
Să capătă în toate apotecile. 0 sticlă mare cor. 1.00 mică 90 fl.; 6 sticle mici 5 cor. 30 fl. 3 mari 3.30. Primind banii, să trimiți france, prin:

Apoteca K. BRADY
la „Reg. Ung.“ în Viena, I.
Fleischmarktig. 2. Depot 3

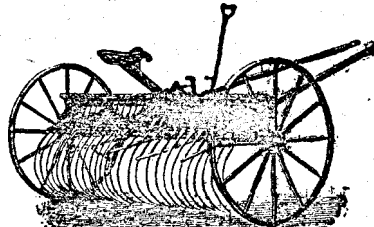
Atenți la marcă care e: St. Fecioara de Maria-Zell; pachetare roză și subscrisura de pe chipul de alături.
(503) II. 10-25.

Mașinile vestitelor firme:

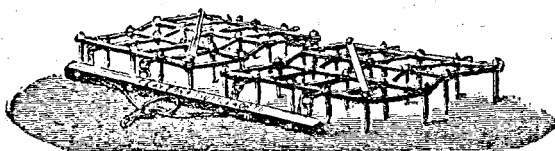
Glaxton Shuttleworth & Hoffer Schrantz

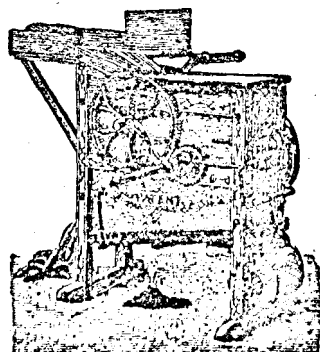
1. Plugul de fer „Sack“, renumit!

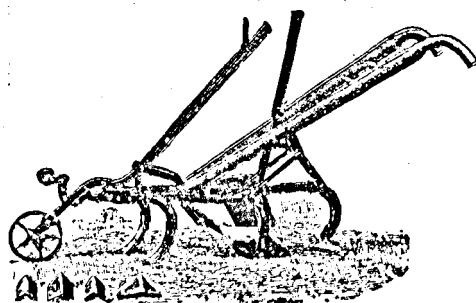
4. Greblă de fin „Hollingsworth“, spornică la lucru și ușor de mînuat.

2. Grapă de fer diagonală și pentru mușchi (pentru curățirea țelnilor de mușchi)

5. Mașină de sfărmat eucuruzi! Să afli cu vînturătoare și fără vînturătoare.

3. Mașină de săpat „Planet lunilor“ foarte practică și cu bun nume!

IX.
(541) 16-20

Depozit și reprezentanță la: **Carol F. Jickeli.**
în **ALBA-IULIA** (Gyulafehervár) și **SIBIU**
Cereți catalog și oferte de prețuri!

Editor și redactor responsabil: Pompiliu Albu.

Fărină, — Tărițe.

Fărină de cea mai aleasă calitate, pentru pâne bună și aluaturi (prăjituri), — precum și tărițe, vă recomandăm în ori-ce cantități, cu prețuri moderate,

Abrahâm Manó
(572) 11- — Orăștie (Szászváros).

Mașină de treierat

cu Gepel minată cu 2 cai, în stare foarte bună, sistemul cel mai nou, abia 2 ani folosită, este de vânzare la:

Danil Panfilie
(612) 4-6 Szászsebes st. Mare Nr. 21

VINURI
vechi și noi — de vîndut!

Adresați-Vă cu toată încrederea la proprietarul de vii din Șiria, (Világos), **PETRU BENEĂ**, căci Vă trimite numai **vinuri bune, curate și pe lângă prețurile cele mai moderate.**

Vinuri vechi: Vin alb 68 fl., Rizling 70 fl.,

Roșu 92 fileri.
Siller 62 fil.
Carbenet 100 fileri.

Vin roșu din 1911: 54—56 fileri.

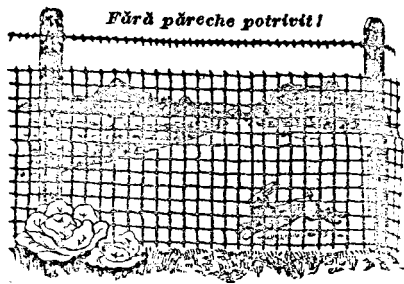
Rachie de trevere (comină) K 160
Rachie de comină, specialit. „ 2—
Rachie de drojii 2 cor. 20 fileri.
Prețurile sunt semnate după litru, în fileri. Vinurile și rachie să expunează sub îngrijirea proprie, dela 50 litri în sus, cu rambursă. *Vase împrumute pe timp de 2 luni.* Pentru calitatea vinului garantez.

PETRU BENEĂ,
proprietar de vii.
(473) Világos, (Arad m.) 19-25

Garduri, tare ieftine!

Produceție indigenă!

Fără păreche potrivită!

(518) Ușor de mînuat! 16-20

Numărate scrisor de mulțumită advereșc că

Țesutura de drot „HUNGAR“

e neîntrecută, distinsă!

Să face din drot răsucit. Preț pe metrul pătrat 30 fileri și mai mult

Să comandă numai la fabricantul

Alexandru Haidecker,

fabriacă de funii de drot și de garduri de drot în

Budapesta, VIII., Ūllői-ut 48/88

Serviciu repede, favorabil și punctuos.

— Catalog ilustrat, gratis și franco!

Secretul meu.

Sistemul meu, de a cumpăra cu bani gata toamna, marfă de mîna întîie, — îmi face cu puțință a pune în vânzare

Vinuri bune,

curate, exclusiv din Ardeal, — pe lângă prețurile cele mai ieftine!

Fă o probă cînd ai la casă un botez, o cununie sau altă sărbătoare familiară.

Prețurile: dela 56 fileri în sus. Felurite soiuri curate.

(571) 11-50 **HANS STEPHANI**
hotelier, Orăștie (Szászváros).

Capital social Coroane 1,200.000.

Telefon Nr. 188.

Postsparcassa ung. 29.349.

„Banca generala de asigurare“
societate pe acții în Sibiu—Nagyszeben.

este prima bancă de asigurare românească, înființată de institutele financiare (băncile) române din Transilvania și Ungaria.

Prezidentul direcțiunii **PARTENIU COSMA**, directorul-executiv al „Albinei“ și prezidentul „Solidarității“.

„Banca generală de asigurare“

face totfelul de asigurări, ca asigurări contra focului și asigurări asupra vieții în toate combinațiunile. — Mai departe mijlocește: asigurări contra spargerilor, contra accidentelor și contra grindinei.

Toate aceste asigurări „Banca generală de asigurare“ le face în condițiunile cele mai favorabile. Asigurările să pot face prin oricare bancă românească, precum și la agenții și bărbai de încredere ai societății. — Prospecte, tarife și informațiuni să dau gratis și imediat.

Persoanele cunoscute ca acvizitori buni și cu legături — pot fi primite oricînd în serviciul societății.

»BANCA GENERALĂ DE ASIGURARE« dă informațiuni gratuite în ori-ce afaceri de asigurare fără deosebire că aceste afaceri sunt făcute la ea sau la altă societate de asigurare.

Cei interesați să se adreseze cu încredere la:

„Banca generală de asigurare“
Sibiu—Nagyszeben. — Edificiul „ALBINA“.

(419) 15-28

„Tipografia Nouă“, I. Moța, în Orăștie.